

HORVÁTH JÚLIA BORBÁLA

A macskaháti vadászkaland

„Vadászniii?” Mily dekadens romantika! Ropogó télidőben nesztelen siklás, szán-csengő éj mélyből, zergetollas kalapok, kutyák csaholnak, közben úgy ömlenek az öblös történetek, mint fácánra a sörét. A pestiek nem tétovázznak, ha már hívták őket. „*Legföljebb becsukjuk a fülünket a puffantásnál, lehet, nem is találunk arra felé lőnivalót; lényeg a jó levegő és a menés.*”

Hajdúhadház határában sok a veréb – de ez nem a nóta még –, kamikáze madár-csoport veti magát a szélvédő elé, az áldozatokat aligha ápolják. „*Micsoda? Fél kilenc-kor indultatok? Fél ötkor kellett volna, öcsém, úgy az igazi! De ha most jöttetek, hát most jöttetek, már fölraktuk a szánra a pokrócokat, Körtvélyessy Piciék jönnek hajtónak. Útközben majd mézes aszútörkölyvel megnyitjuk az idényt.*”

Jobb lett volna inkább a mézesből pici, mert úgy rúg fejbe az ötvennégy százalékos alkoholtartalmával, mint Tutajost az első puskalövés. Kanyarog az út, kislanka, nagy-domb, a szán szépen belecsúszik a természetbe, csengő csilingel a lovak nyakában, akár egy falvédő is megirigyelhetné a témát. Néhol kifarol a kocsi, a hajtónak szemese rebben, nemhogy a gyeplője. „*A hintó, az igen! Azzal jártunk még az őszön, de eladtuk, mert túl nagy volt, csak szórakozásra kellett.*” Nagy slukk a mínusból, valahogy nem érezni, sőt. „*Ollyan rendes az idő.*” Madarak keringenek kényelmes otthonukban, leszálláskor sűrű hímzést húznak lábukkal a havon, mellette a szabálytalan nyom az ideges őzé, a kerek, tohonya meg vaddisznó, kereszteződnek az útvonalak, még pi-hennek a puskák.

„*Na, hát pestiek, fáztok-e?*” Pestiek nem panaszkodnak, emberesednek a rengetegben, számolatlanul élvezik a fákat, a hideg szikrázást, a lovak páráját, a zötyögést, de legjobban a lassúságot, mert közben nem riadnak el a gondolatok; minden kanyar új epizód. Szóba hoznák, hogy a dereseknek mily nehéz a sorsa, fújtatva cibálják dombról dombra a szekeret. „*Ugyan, mit sajnálsz? Ez a dolga, ha nem csinálná naponta, lefeküdné előbb-utóbb, csak okosan kell hajtani. Hőő, Csikó, hőőő.*” Azzal józan természetesség férkőzik a pestiek kényes agyába: „*Miért is ne? Hiszen arra való az a lóállat, hogy húzzon. Tán maradjunk kint éjszakára?*”

Kis kortyokban fogy az út, vele az idő, és az erdő óvatosan megnyílik vendégei előtt. Tartogatott finomságait nyújtja, kis kedvességek mind, aranypírt fest a szégyel-lős alkony. A vadászok szeme másként látja a tájat, olyan a tekintetük, mint a vadé; lesik, hol rebben a bokor, csak hát ugye a cél különbözik erősen.

„*A vendégvadászok... Az ám a jó móka! Idejön a zsr új puskájával, amilyen csak a mesében létezik, egyedül ki sem meri csomagolni. Az enyém öreg, cseh-szlovák távcsöves, azzal bezeg meg tudta lőni élete első nemes vadját. Otthon aztán eldicsekszik, mekkora Nimród ő, pedig az asszony fizette be, hogy legyen végre sikerélménye. Eh, nem értik*”

ezek: gyakorolni a lőtéren kell, nem az állaton. Volt, aki pénzt ajánlott, lőjünk ki neki néhányat, utána odanyomott volna még egy ötvenest a hallgatásért. Dollárban.”

A vadászmeister, egyben kocsmáros és csirkeboltos – de gitározni is tudott valamikor – továbbvezényli a csapatot, a pestiek megszeppenve javasolják, akár ki lehet kapcsolni ezt az operett-csilingelést, még elriasztja az áldozatokat. Vagyis állatokat. Ezért meg is kapják első jó pontjukat, és amikor egy mafla nyúlcsoport átrohan az úton, már nem is tudják, kinek drukkoltak eredetileg.

Szürkületkor kezdődik az erdei nagy élet, addig még van idő, előkerülnek a történetek. A pestiek azonnal kirakatnák láb alól a fémplatnit, amin szalonnát szoktak sütni menetközben. *„Mint a grófok úgy vadásztunk. Tüzet raktunk a szánkón, sercegett a hús, volt hozzá hagyma, kenyér, egy figyelte az utat a bakról: balról három szarvas, egy vaddisznó, fönnt négy tűzok, csak puffogatni kellett. Soha nem lőttünk annyi állatot, mint aznap. Talán, mert nem kerestük olyan nagyon. A kis Czibak mezítláb futott a vadmacska után, mert a csizmája csak akadályozta volna a hóban. A végén mindenki egyformán részesedett a terítékből, a többség vitte eladni a bőrt a debreceni Zsibogóba.”*

„De csitt, ki jön itt? A róka!” Halkul a mese, csitul a hallgatóság. *„Legutóbb nagyon rászedte a fővadászt. Éppen a szalmakazal tetején heverészett (a róka), sima ügynek nézett ki, de aztán fogta magát, és az emberrel egy irányban haladva kerülte meg a boglyát, a takarásban meg elszaladt.”* (Ez persze csúf kis történet, ezáltal titkos is; csak itt, csak most, és kivételesen.)

„Na, de szegény rókának nincsen puskája, hogy védekezzen.” Két órával azelőtt még rázendített volna a pesti, ha tudatának évezredes rétegeiből föl nem éledt volna a vadászszenvedély. Közben ő maga is túlélésre játszik; a lába fagyos kődarab, szél borotválja az arcát, de már a hajtók idegei feszülnek benne, és mintha átállt volna az ő oldalukra.

Fácán rikolt, ez még nem az elhibázott repülés, csak a csalfa tojó kódorgott el valahová, azt kell visszaterelni. *„Tisztára, mint odahaza...”* Sóhajtanak a szociál-érzékenyek, és inkább a sörét-, avagy pontlövőpuska használatának dilemmájáról kérdezik a szakembereket. Ilyen ez a vadászás: egyszer fönt, egyszer lent; madarat röptibe' nyulat futtába' szabad csak lelőni, a nagyvadnak viszont meg kell állnia ahhoz, hogy méltóztassák leölni. Tán előre értesíteni kellene őket: Ugyan már, mit foglalkoznának silány embertörvényekkel?

A karaván viszont halad, esemény frissíti a várakozást: a keresztútról rozoga szánkó zúdul lefelé. Két piros almaarc sugázik róla, rongyos a ruhájuk, az erdő az életük. *„Ezeket kérdezd, van-e mobiltelefonjuk... Kiküldte őket az anyjuk fát lopni, ha anélkül mennek haza, hidegben alszanak az éjjel. Gyertek fiúk, elhúzzunk benneteket, a Macskabáti dűlőnél majd leugrotok.”*

A gyerekek viszont felfigyelnek. *„Balra a tölgyesnél őz!”* Egyszerre suttogja a szájuk, a felnőttek odakapják a fejüket, vége a könnyedségnek, a szán szisszenve csúszik, majd megáll. Pillanatig mindenki mozdulatlan, aztán a fővadász előre kúszik, finoman félrelöki a pestieket a jó kilátású helyről. Az őz takarásban. A vadász igazít. Az állat kivár. A puskacső megtalálja a pozíciót. Céloz. A lovak beleprűszkölnek csendbe,

ők már sejtik, mi következik, de tehetetlenek. „*Megvan!*” – a lövés robaja még ott kering a fák között, amikor kicsi, nagy körülállja az elesett vadat. Nem lehet a kocsin maradni. A sutának élete legnagyobb baklövése volt ez, gyors és pontos, a nyakába kapta. Tétovázott, fusson-e vagy maradjon; de túl porhanyós volt még a húsa. Elszúrta.

Mindenki teszi a dolgát, a rettegett katarzis elmarad, olyan természetességgel folynak az események. Gyors és szakszerű mozdulatok, gőzölgő vérér olvad a fehér hóba, és ez most nem film, ahogyan az élet végleg visszaadja a pornak, ami jár. De kezdődik egy másik; éles a kés, seperc alatt kész a belezés – a gázok hamar megrontják a húst –, aztán sipirc, a rókák majd örülnek a desszertnek. Mindennek helye van és miértje, a zsákmány ennilavóvá alakult, belökik az ülés alá, ma már nem lesz több lövöldözés, mert nincs rá szükség.

Mindenki elfoglalja eredeti helyét, már csak haza kell csúszni, pár óra múlva térítenek a vadászteremben. A történet újraélése fogyasztja az utat. „*Na, pestiek, akartok-e löni?*”

„*Hogyne, többször is, az a tábla ott jó lesz elsőre.*” Azután a szán bekanyarodik az udvarra, a segítők kifognak, a fővadász kocsmáros-csirkeboltos átmenetileg elbúcsúzik, mert társadalmi kötelezettségeit teljesítendő a polgárőr bálban kell megjelennie. „*Amíg megjövök egyetek, a toroskáposzta a múltkori vaddisznóból készült, hoztam bort is hozzá, melegedjete.*”

Pesti Nimródok visszahelyezkednek ismerős világukba, lassan fölengednek, és farkasétvággal vetik magukat a vacsorára. Van mit mesélni a kíváncsi háziaknak, bennfentesként percre készek a kalandból, puha kenyérral leitatják a vad szaftot a szájukról, ejtőzve hátradőlnek és koccintanak egyet, fölemelt poharaikon elgondolkodik a fény. *Ilyet is láttunk.*

